

Rozlicz PIT z „Rzeczpospolitą” i „Parkietem”.

W łatwy i wygodny sposób wypełnij zeznanie podatkowe.

POBIERZ ZA DARMO >

TYLKO TERAZ: 50% rabatu na dostęp do serwisu rp.pl

KUP TERAZ

☰ RZECZPOSPOLITA

na strajki

Akcja ważna do 12.04.19 r. lub do wyczerpania zapasów.

Sprawdź >

Media Markt

🐦 | Rzecz o polityce

09.04.2019 WIADOMOŚCI > RAPORTY > Rzecz o polityce

POLITYKA | KRAJ | ŚWIAT | RZECZ O POLITYCE |

Aktualizacja: 02.04.2019, 18:42 Publikacja: 02.04.2019

Wiosna populizmu

Czy po wyborach do PE może dojść do prób cofania zegara europejskiej integracji?

Nieprzyjemny wiatr wieje w Europie – pisze Daniel Cohn-Bendit, europarlamentarzysta z ruchu zielonych. W ostatnich ok. 20 latach ugrupowania populistyczne zwiększyły poparcie wśród Europejczyków z 7 do 25 proc. Jeszcze w 1998 r. populiści mieli udział tylko w dwóch rządach, a obecnie w dziewięciu. We Włoszech – jak twierdzą niektórzy komentatorzy – powstał pierwszy w pełni populistyczny rząd. Ruch Pięciu Gwiazd, założony przez komika, zyskał 33-proc. poparcie w wyborach z 2018 r. i pozostaje największą partią parlamentarną. Koalicjantem jest partia o podobnym charakterze kierowana przez charyzmatycznego Matteo Salvini, który już próbuje konstruować powyborską nową frakcję w PE. Na pewno trzeba też wspomnieć, że już od lat w Grecji rządzi rząd populistyczny. W innych krajach postępy populistów są więcej niż wyraźne.

W Hiszpanii Podemos wyprzedził tradycyjną partię lewicy PSOE. Populizm – w wersji prawicowej – nie ominął Niemiec, kraju nadzwyczaj stabilnego do tej pory. Alternatywa dla Niemiec stała się trzecią co do wielkości partią w Bundestagu z 94 mandatami.

ZDRADZONE IDEAŁY

We Francji powstała specyficzna sytuacja. Emmanuel Macron rozbił monopol polityczny największych bloków politycznych gaullistów i socjalistów, co może pachnieć populizmem, ale trudno go uznać za przedstawiciela anty-establishmentu. Ale może – paradoksalnie – przyczynić się do wygenerowania takiego ugrupowania, sądząc po błyskawicznie rozwijającym się ruchu „zielonych kamizelek”. Aktywny jest tam także ruch Insoumise, którego kandydat uzyskał 20 proc. w wyborach prezydenckich w 2017 r. Tylko w niektórych państwach tendencje są inne (Belgia, Finlandia).

Populistyczne tsunami – w formie lewicowej czy prawicowej – stało się najważniejszym obecnie zjawiskiem w europejskiej polityce. Pozostaje kwestia, jak bardzo naczelne obecnie „rodziny” polityczne w europarlamencie wyjdą osłabione z wyborów. I co dalej wówczas w tak fundamentalnych kwestiach jak dalsza integracja europejska, ale również stabilność naszego kontynentu, pokój, rozwój ekonomiczny. Dla populistów Bruksela i Unia pozostają symbolem znieprawdzonej elity. Wymieniają najczęściej tak zwaną trojkę – Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny i Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Elity europejskie obwiniają o wszystko, co uznają za zło. W gospodarce narzuciły ludziom katorżnicze koszty walki z kryzysem z 2008 r. Zdradziły ideały i opływają w dostatki. „Ustawily” system polityczny, aby im służył. Wyalienowały masy z polityki. Uprzywilejowały najbogatsze państwa.

W najlepszym razie dojdzie do osłabienia tempa integracji w różnych dziedzinach. Ale może dojść do prób cofania zegara integracji. Zagrożona może się okazać spójność działania w tych politykach unijnych, które są już prowadzone, a wiele z nich jest niesłychanie złożonych. Może dojść do chaosu zamiast obiecanego udostępniania Europy masom.

UNIJNE ŚRODKI

Wątpię, czy działacze populistyczni mają potencjał potrzebny do usprawnienia unijnego mechanizmu rządzenia. Chcą raczej włamać się do niego, aby czerpać korzyści. Świadczy o tym choćby to, że nie przedstawiają konkretnych programów zmian, poza ogólnikami o polityce emigracyjnej. Umocnienie populistów byłoby złym znakiem dla Polski i polskich interesów. Jest prawdopodobne, że „zwiną” część europejskich programów finansowych. Będą chcieli pochwalić się narodowym wyborcom, że odzyskują dla nich pieniądze marnowane przez brukselską elitę.

Stracilibyśmy unijne środki na infrastrukturę i inne cele. Jest to wciąż poważne źródło zasilania na unowocześnienie kraju. Stracimy również na prawdopodobnym osłabieniu stabilności ekonomicznej, w tym konkurencyjności wielu europejskich produktów, które wytwarzane są w Polsce.

KRES STARYCH STRUKTUR

Niewykluczone, że populiści zaczną rozmontowywać światowy system handlowy. Będzie to źródło eskalacji wielu napięć w świecie atlantyckim i szerzej. Polska – tradycyjnie militarnie bezbronna – znajdzie się w gorszym położeniu. W powyższym sensie przyłączanie się jakiegokolwiek polskiej partii do inicjatyw ugrupowań populistycznych będzie igraniem z ogniem. Matteo Salvini proponuje „renesans europejskich wartości”, ale w jego wykonaniu skończy się na europejskiej połodze. Oby bez polskiego udziału!

Dla takich krajów jak Polska „interesem” jest zachowanie Wspólnoty Europejskiej w stanie, w jakim ich członkowie pozostają wobec siebie w silnej współzależności. To jest sytuacja, gdy ich członków łączy jak najwięcej wspólnotowych instytucji, programów, praw oraz reguł działania. Wówczas nikt nie jest odpowiednio silny wobec całej struktury europejskiej, aby próbować ją przechwycić. Niemcy, pomimo swojej siły ekonomicznej, nigdy nie będą na tyle potężne, aby mogły zakłócić taki system współdziałania. Oczywiście nie jest tak, że Unia daje nam możliwość realizacji wszystkich interesów w stu procentach, ale daje nam bezpieczeństwo, w sensie militarnym i ekonomicznym.

Niewątpliwie na naszych oczach wyczerpuje się część dotychczasowych struktur politycznych w UE. Nowe nie wyłaniają się odpowiednio szybko, bo wymagają długo tworzonych kompromisów. Wspólnota może jakiś czas pozostawać w próżni. Populiści nie wahają się, aby w nią wejść i eksploatować jej słabości. Ich kapitałem jest kryzys dotychczasowej polityki, strach i obawy przed przyszłością u pewnej części obywateli.

Siłą populistów jest sprawność w marketingu politycznym. Sprawni są w mediach społecznościowych, poprzez które sieją spustoszenia umysłowe, zamazują różnice między faktem a opinią, między brednią a mądrością. Trafiają chwytliwymi sloganami, obwinianiem elit, uproszczeniami w definiowaniu problemów. Siłą, przynajmniej części z nich, jest brak barier moralnych przed użyciem najbardziej

prymitywnych chwytów w stylu Matteo Salvini, który nagrywa wideo z pełnymi nienawiści treściami przed lokalami zamieszkiwanymi przez emigrantów.

Autor jest profesorem w Szkole Głównej Handlowej, zajmuje się polityką publiczną

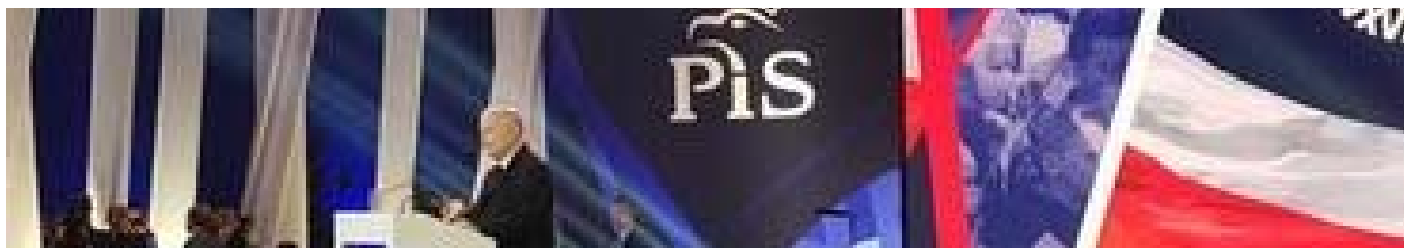
© Licencja na publikację

© © Wszystkie prawa zastrzeżone

Źródło: Rzeczpospolita

CZYTAJ TAKŻE

Populizm stoi u naszych bram

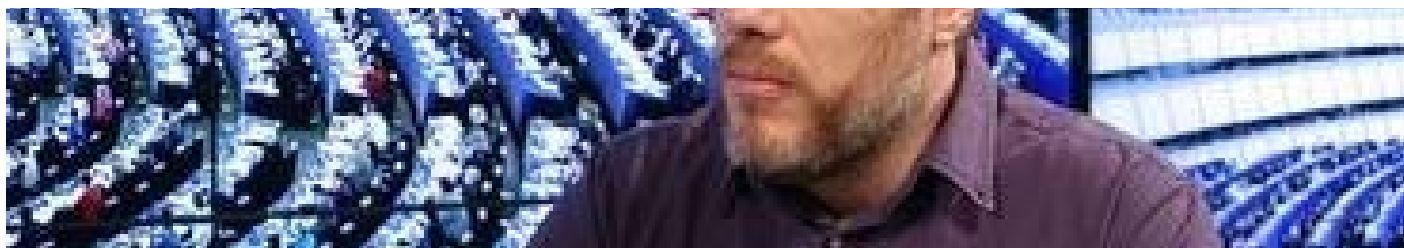

Petru apeluje do Nowoczesnej. Chce połączenia sił

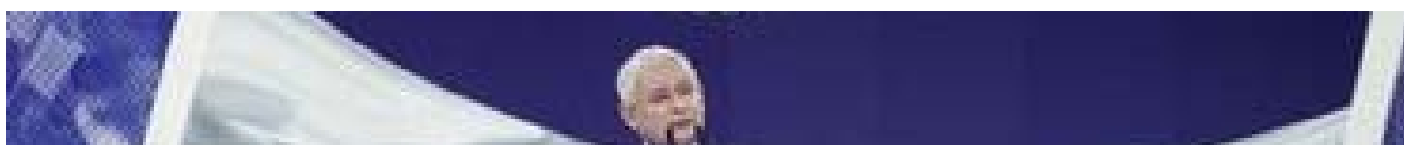
Rozlicz PIT z „Rzeczpospolitą”
i „Parkietem”

Rozlicz PIT z 'Rzeczpospolitą' i 'Parkietem'

SPONSOROWANY

Zandberg do PO: Skąd Polacy mają wiedzieć, czy nie kłamiecie

Wielkie kuszenie elektoratu. Ruszyła kampania wyborcza

SUV który korzysta z wielu innowacyjnych technologii

SPONSOROWANY

UKRYJ KOMENTARZE

RZECZPOSPOLITA

PRENUMERATA

OFERTA PRODUKTOWA

Gremi Media SA

Prosta Office Centre,

ul. Prosta 51

00-838 Warszawa

KONTAKT

[O nas](#)

[Kontakt](#)

[Napisz do nas](#)

REGULAMIN

[Polityka Prywatności](#)

[Cookies](#)

[Regulamin serwisu](#)

[Informacje o nadawcy](#)

REKLAMA I PRENUMERATA

[Prenumerata](#)

[Reklama](#)

POPULARNE TEMATY

[MOTO: biznes, floty, ludzie, innowacje, testy](#)

[PIENIĄDZE: finanse osobiste i budżet domowy](#)

[EMERYTALNY: jak zaoszczędzić na jesień życia](#)

[ZDROWIE: rynek, terapie, lekarze, styl życia](#)

[CYFROWA: technologie, IT, telekomy, gadżety](#)

[ENERGIA NEWS: smog, czysta energia, paliwa](#)

[RADAR: przemysł obronny, wojsko, polityka](#)

[NEWSLETTER „Rzeczpospolitej”: zapisz się](#)

[Biznes](#)

[RZECZ O FUNDUSZACH UE](#)

[ANALIZY RZECZPOSPOLITEJ](#)

[Gospodarka](#)

[Finanse](#)

[Wojna o śmigłowce](#)

MAPA STRONY

[Kraj](#)

[Ekonomia](#)
[Prawo](#)
[Fotogalerie](#)
[Kultura](#)
[Nauka](#)
[Opinie](#)
[Plus Minus](#)
[Rzecz o historii](#)

[Nieruchomości](#)
[TV.RP.PL](#)
[Sport](#)
[Świat](#)
[Turystyka](#)
[Regiony](#)
[Polityka](#)

[PEŁNA MAPA STRONY](#)

PARTNERZY

[E-kiosk.pl](#)
[E-gazety.pl](#)
[Nexto.pl](#)

POZOSTAŁE SERWISY GRUPY

[Kariera.pl](#)
[Kancelarie rp](#)

Newsletter

Zapisz się do newslettera "Rzeczpospolitej"

Imię i nazwisko

Adres e-mail

ZAPISZ MNIE